

Statenvoorstel 21/21 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering :

PS-vergadering : *Wordt ingevuld door de griffie*

Datum

12 april 2021

Documentnummer

GS: 4844555

PS: 4874049

Onderwerp

Inpassingsplan "Tongelreep"

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Gedeputeerde Staten stellen Provinciale Staten voor om met het oog op de instandhouding maatregelen te nemen voor het Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' en hiervoor het Provinciaal Inpassingsplan "Tongelreep", vast te stellen.

Het voorstel

1. Overeenkomstig ons voorstel het Provinciaal Inpassingsplan "Tongelreep", digitaal vervat in het GML-bestand Plan IDN: NL.IMRO.9930.ipTongelreep-va01 en de bijbehorende toelichting, ten opzichte van het ontwerp gewijzigd vast te stellen;
2. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen, zoals opgenomen in de nota van zienswijzen "Tongelreep";
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 3.1 en 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening;
4. Gedeputeerde Staten op te dragen het Natuur Netwerk Brabant in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant te herbegrenzen.

Aanleiding

De percelen in het inpassingsplan zijn nodig om herstel- en natuurmaatregelen te nemen voor het natura-2000 gebied "Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux". Het beekdal van Tongelreep maakt daarvan onderdeel uit. Het gebied ligt binnen de gemeenten Heeze-Leende en Valkenswaard. De bescherming van dit belangrijk Natura 2000-gebied vloeit mede voort uit de in 1992 vastgelegde Europese Habitatrichtlijn.

Datum

12 april 2021

Documentnummer

GS : 4844555

PS : 4874049

Om de noodzakelijke maatregelen te kunnen uitvoeren moeten deze gronden een natuurbestemming krijgen. In de voorbereiding van het inpassingsplan (hierna: PIP) is overleg gevoerd met de betrokken gemeenten en andere besturen. Het PIP heeft in ontwerp ter inzage gelegen en iedereen kon reageren. Ook is het bijbehorende milieueffectenrapport (MER) afgerond. Van belang is het Projectplan Waterwet "Herinrichting Tongelreep fase 2" (hierna: projectplan) als onderdeel van het PIP.

In de [Statenmededeling van 8 december 2020](#) hebben wij u geïnformeerd over de vaststelling van het ontwerp PIP en de vrijgave voor zienswijzen.

Voor de Natura 2000-gebieden 'Leegveld', 'Oude Strijper Aa', 'Natuurgebied Westelijke Langstraat', 'Ulvenhoutse bos' en 'Kempenland west, omgeving De Utrecht, zijn de inpassingsplannen respectievelijk in december 2018, december 2019, maart 2020, juli 2020 en oktober 2020 vastgesteld door uw Staten.

Gevraagd wordt het voorliggend PIP vast te stellen. Met bijgevoegde link www.brabant.nl/ipTongelreep is het plan in te zien, inclusief de bijlagen, zoals het projectplan, de MER en achtergrondrapporten.

Meer informatie en een video over het gebied en de maatregelen in het beekdal van Tongelreep bekijkt u op de site van Waterschap de Dommel.

Het Natura 2000-beheerplan van Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux" vindt u hier: <https://www.brabant.nl/-/media/6bf9261579404b54a1c61633d03c8d25.pdf>

Bevoegdheid

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening zijn Provinciale Staten bevoegd om het PIP vast te stellen. Gedeputeerde Staten bereiden het PIP voor.

Doel

Met het vaststellen van het PIP krijgen de gronden de juiste (natuur)bestemming

Argumenten*1. Vaststellen van het provinciaal inpassingsplan (PIP)**1.1. Noodzakelijk voor instandhoudingsmaatregelen*

Om de noodzakelijke maatregelen in het Natura 2000-gebied "Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux" ter hoogte van Tongelreep te kunnen uitvoeren moeten diverse gronden de juiste natuurbestemming krijgen.

In het PIP zijn deze bestemmingen opgenomen en worden de maatregelen mogelijk gemaakt. Het plangebied van het PIP is gelegen in de gemeenten

Heeze-Leende en Valkenswaard en omvat gronden met een oppervlakte van ca 143 hectare, grotendeels gelegen in het Natuur Netwerk Brabant (NNB).

Datum

12 april 2021

Documentnummer

GS : 4844555

PS : 4874049

1.2. Het PIP is een effectief planologisch instrument

In onze [Statenmededeling van 12 december 2016](#) hebben wij uw Staten medegedeeld dat voor de noodzakelijke herstelmaatregelen in overleg met gemeenten een PIP kan worden ingezet. De inzet van het PIP is samen met betrokken gemeenten bepaald. Met het Rijk en andere provincies is verder afgesproken dat de natuur-herstelmaatregelen voor fase 1 in 2021 zijn gerealiseerd. De provincie voert samen met het Rijk een aantal natuurwetten uit. Het provinciaal belang bij het behalen van de doelen uit de Wet natuurbescherming en het NNB is evident.

1.3. De natuurbestemming in het PIP heeft nut en is noodzakelijk

De natuurbestemming is nodig om de effecten van de hydrologische en ecologische maatregelen planologisch vast te leggen en te beschermen. Daarmee worden de vastgestelde natuurdoelen bereikt en op basis daarvan een toegesneden natuurbestemming toegekend.

- Tongelreep

Het gebied bestaat uit het beekdal van de Tongelreep. Dit gebied tussen Achelse Kluis en de Valkenswaardseweg, kenmerkt zich onder meer door belangrijke habitattypen als vochtige alluviale bossen, hoogveenbossen en zure vennen. Deze habitattypen zijn onderhevig aan een negatieve trend en uit onderzoek blijkt dat de kwaliteiten hiervan matig tot slecht is. De depositie van stikstof en verdrogingsproblematiek versterken het effect hiervan. Het verbeteren van de hydrologische condities voor deze Habitats is daarom noodzakelijk. Door de aanwezige en waardevolle natuur is Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux", waarvan het beekdal van de Tongelreep onderdeel uitmaakt, op grond van de Habitatrichtlijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Daarnaast is het gebied grotendeels opgenomen in het NNB.

- Natura 2000-beheerplan

Na de aanwijzing van "Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux" op 4 juli 2013 als Natura 2000-gebied is in 2017 het Natura 2000-beheerplan 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' vastgesteld. Hiervoor is een procedure gevolgd met inspraak, zienswijze en beroep. In het Natura 2000-beheerplan is een totaalpakket aan maatregelen opgenomen om het Natura 2000-gebied te herstellen en te behouden. Onderdeel is mede de (voorheen PAS-) gebiedsanalyse waarin de habitattypen worden vermeld met een negatieve trend. Deze typen worden veelal bedreigd door verdroging, verzuring en/of vermessing.

Voor het plangebied Tongelreep betreft het in deze fase maatregelen voor de instandhouding en herstel van de habitattypen. In het kader van het Natura 2000-beheerplan voor dit gebied zijn door het waterschap passende

instandhoudingsmaatregelen uitgewerkt. Het betreft een set van maatregelen ten behoeve van de (grond)water- en stikstofgevoelige habitattypen 'Zure Vennen' en 'Vochtige Alluviale Bossen' en 'Hoogveenbossen'. Deze habitattypen zijn zowel in het aanwijzingsbesluit als in het vastgestelde Natura 2000- beheerplan opgenomen. De in het PIP opgenomen natuurbestemmingen zijn (mede) het gevolg van de doelstellingen in het beheerplan.

Datum

12 april 2021

Documentnummer

GS : 4844555

PS : 4874049

- **Het projectplan Waterwet**

Het Waterschap De Dommel heeft voor het gehele beekdal van de Tongelreep, ca 4382 hectare, een projectplan opgesteld. Voor het noordelijk deel (fase 1) is het projectplan al vastgesteld en goedgekeurd. Het projectplan is het waterstaatkundig besluit dat de aanleg of wijziging van alle waterstaatswerken in het gehele projectgebied mogelijk maakt. Recent heeft het Waterschap De Dommel het projectplan en MER vastgesteld voor het voorliggende zuidelijk deel van de Tongelreep met een oppervlakte van ca. 1700 ha. Daarbij zijn de 7 zienswijzen die tegen het ontwerp van het projectplan zijn ingediend, betrokken. Deze zienswijzen worden door het Waterschap beantwoord in de afzonderlijke nota van zienswijzen 'Herinrichting Tongelreep fase 2'.

Het plangebied van het PIP is van geringere omvang dan het projectplan. Het PIP betreft namelijk alleen die gronden waarvan de bestemming moet worden gewijzigd in Natuur. Dat is nodig om de in het projectplan opgenomen hydrologische en ecologische maatregelen of de effecten daarvan planologisch vast te leggen.

- **Milieueffectrapport**

Er is één MER opgesteld voor het gehele gebied (noordelijk en zuidelijk deel) van de Tongelreep. De Commissie m.e.r. adviseerde op 15 juli 2020 over de plannen voor het noordelijk gebied van de Tongelreep. In dat advies gaf ze aan dat het een degelijk MER is met een goede structuur, illustraties en een uitgebreide samenvatting. Op 11 februari 2021 adviseerde de Commissie over het zuidelijk deel waar nu over wordt besloten. Daarin schreef ze dat het MER en het advies van 15 juli 2020 ook van toepassing zijn op het zuidelijk deel van de Tongelreep

- **Beschikbaar krijgen van gronden/onteigening**

Een deel van de gronden in het beekdal van de Tongelreep is al bestemd als 'Natuur'. Zonder de in het PIP opgenomen aanvullende percelen in het gebied, kunnen de noodzakelijke herstelmaatregelen echter niet worden uitgevoerd. Deze percelen hebben in het PIP een 'natuurbestemming' gekregen. Deze bestemmingen betreffen de titel voor onteigening als niet op een andere manier de beschikking kan worden gekregen over deze gronden.

Met alle eigenaren is gesproken en in veel gevallen zijn afspraken gemaakt over zelfrealisatie en/of verwerving. Over enkele gronden met een oppervlakte van 67 ha zijn nog gesprekken gaande met partijen. Als deze gronden onverhoopt

niet beschikbaar komen zal hiervoor een separaat voorstel worden gedaan aan uw Staten voor onteigening.

Datum

12 april 2021

Documentnummer

GS : 4844555

PS : 4874049

1.4. Integrale gebiedsopgave/aanpak stikstof

In het gebied werken de partners (gemeenten, Staatsbosbeheer, waterschap De Dommel en provincie Noord-Brabant) samen aan het behalen van de natuurdoelen in het gehele gebied. Daarnaast zijn ook de doelen ten aanzien van de Kaderrichtlijn Water, natte natuurschap, biodiversiteit en leefgebieden, cultuurhistorie, landschap, archeologie, aardkundige waarden, recreatie en het voorkomen van toekomstige wateroverlast meegenomen in de planvorming. Alle partners in het plangebied zijn nauw betrokken bij het opstellen van het PIP, de MER en het projectplan.

Momenteel wordt in Noord-Brabant de gebiedsgerichte aanpak stikstof (GGA) voorbereid. Zo worden er bronmaatregelen genomen om stikstofdepositie te verminderen. Naast het creëren van stikstofruimte wordt gekeken naar mogelijkheden in de zones rondom Natura 2000-gebieden om het natuurherstel te versnellen en te intensiveren door b.v. het water- en bodemsysteem te herstellen. Uw Staten zijn hierover geïnformeerd. De in het PIP opgenomen herstelmaatregelen voor de natuur betreffen de herstelmaatregelen in of ten behoeve van het Natura 2000-gebied zelf.

1.5. Het plan wordt digitaal vastgesteld

Conform de verplichting in de Wet ruimtelijke ordening wordt het Inpassingsplan 'Tongelreep' digitaal vastgesteld. Daartoe is een unieke codering aangemaakt voor het plan, zodat is te bepalen welke versie van het plan uiteindelijk de versie is die is vastgesteld.

2. Instemmen met de beantwoording van de zienswijzen

2.1 Zienswijzen/gewijzigde vaststelling

Er is een grote samenhang tussen het projectplan en het PIP. De plannen hebben gelijktijdig in ontwerp ter inzage gelegen en in totaal zijn 7 ontvankelijke zienswijzen ingediend. De tegen het PIP ingediende zienswijzen, dat zijn er 3, zijn vervat in een afzonderlijke nota van zienswijzen en leiden niet tot een aanpassing van het (ontwerp)PIP. De gewijzigde vaststelling betreft enkele (ondergeschikte) ambtshalve aanpassingen van de plangrenzen in het PIP.

3. Exploitatieplan

3.1 Exploitatieplan is niet noodzakelijk

Het PIP heeft betrekking op natuurontwikkeling. De daarmee samenhangende bouwwerken vallen niet onder de categorie bouwplannen die genoemd is in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

4. NNB

4.1 Herbegrenzing NNB

Enkele (delen van) percelen zijn in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant nog niet als NNB begrepsd. Gelet op de toekomstige bestemming moeten deze gronden binnen het NNB worden opgenomen. Het betreft hier in alle gevallen percelen die in bezit zijn van de provincie Noord-Brabant.

Datum

12 april 2021

Documentnummer

GS : 4844555

PS : 4874049

Financiën

Er wordt met dit voorstel geen financiering gevraagd.

Klimaat

Het gebied wordt door de herinrichting beter bestand tegen extremen in neerslag en droogte als gevolg van klimaatverandering.

Europese en internationale zaken

Er is geen staatssteun risico of andere Europese risico's.

Planning

Na het besluit tot vaststelling van het PIP wordt deze gepubliceerd conform de wettelijke vereisten, waarbij de planning is deze publicatie medio juni 2021 af te ronden. Het Projectplan Waterwet, dat door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd, wordt gelijktijdig ter inzage gelegd. Belanghebbenden hebben vervolgens 6 weken de mogelijkheid om beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in te stellen

Bijlagen

1. Nota van beantwoording zienswijzen (Tongelreep)
2. Toetsingsadvies over het milieueffectrapport van de Commissie m.e.r.
3. Aanvulling op het toetsingsadvies over het milieueffectrapport van de Commissie m.e.r.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer H.J. van Herk, (06) 52 79 43 01,
hvherk@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer H.A.J. van Hout, (06) 52 79 42 13,
hvhout@brabant.nl.

Datum

12 april 2021

Documentnummer

GS : 4844555

PS : 4874049